

največ krivi mrzli hlevi. Te sorte svinje nimajo dosti ščetinja na sebi, so skoraj gole kože in potrebujejo toplih hlevov.

Sejmovi na Štajerskem. 15. sept. Zdole, Pleterje; 17. sept. sv. Peter pod sv. gorami, Kapela pri Brežicah, Brašlovce; 21. sept. g. Radgona, Laško, Lučane, Ormuž, Fraueheim, Podsreda.

Sejmovi na Koroškem. 21. sept. Sp. Drauburg, Weitenfeld, gornje Belane; 24. sept. Dole, Waldenstein; 26. sept. Višprije; 29. sept. Greifenburg, št. Paul, Pušarnica, Radentein, Širnica.

Dopisi.

Iz Šmarja. Pri nas imamo prebrisanega „purgerja“, ki je lehkomišljenemu kmetu vzel celo posestvo, toda pošteno, vse brez žaljenja obstoječih postav. Kupil je konja za 30 fl. in ga prodal kmetu za 60 fl. Kmet pa ni imel denarja in je upniku pustil v rokah dolžno pismo, v katerem se je zavezal do 15. aug. t. l. dolg poplačati in mesečne zamudnini položiti 10 fl. Toda kmet ni plačal do 15. avgusta in upnik je čakal 3 leta. Sedaj toži upnik kmeta zavolj dolžnih 1560 fl. Kmet se prestraši in se pri sodnji pogodbi, da bo do pusta prihodnjega leta vse plačal ter da ves dolg vknjižiti na svoje do sedaj čisto posestvo, cenjeno na 3000 fl. Za polletno čakanje je še upniku dal 25 mecnov kuruze in 100 fl. v denarjih. Pust pride in kmet ne more plačati. Upnik toži, kmetija pride na dražbo in pri 3. eksekutivni prodaji kupi šmarijski „purger“ celo posestvo pod nastavljenno ceno še za manjši znesek, kakor je bil sam vknjižen! Ubogi kmet in jegova familija so berači! Ali je to krščansko, človeško, lehkomišljenost ubogega človeka tako zlorabiti in ga odirati!!

Iz Virštajna. Vse je že milo toževalo, ker se nam je hotlo vse posušiti. Drevje v gozdih je začelo biti, kakor pozno v jeseni, ko ga že mrz popolnem umori; kuruza in fižol, se je sušila, grozdje je drobno zaostajalo. Je pa res bila taka suša, da smo že mislili, kaj bomo jedli? Zatorej smo se k Bogu obrnili. Po sosednih farah so bile procesije in tudi pri nas v Ulimji smo se v precej velikem številu zbrali v pondeljek 27. avgusta ter smo goreče prosili pri daritvi sv. meše, in resnično, hvala Bogu, smo bli uslišani. V soboto ob dveh po polnoči je začel blag dež zemljo namakati, skraja je bila nevihta, ali potem je začelo lepo polagoma dežiti, in tako celi dan. Sedaj upamo, da si bode vse opomoglo in dozorilo. Sadja nimamo pri nas nič, in začeli so grozdje močno krasti. Toče pri nas nismo imeli, hvala Bogu! Strneno je obrodilo, da že davno ne tako. Sena je bilo povsod dosti, otave pa celo nič. Po visokih goricah je bilo po zimi posebilo, da bodo tam imeli slabo trgateg, po dolinah je boljše, in ker je bila tudi trsju sila, smo bili deža toliko bolj veseli. Deža je bilo silno potreba; čeravno

je celi den šel, pa ga je zemlja naglo popila, da je v nedeljo malo kateri prinesel blatne črevlje v cerkev.

Iz Babinec pri Ljutomeru. Na Cvenu je pogorelo 3 kmetom vse stanovanje in vse imetje 24. avgusta zaran ob 8. uri. Lepa hvala ide ljutomerskemu gasilnemu društvu, ki je hitro s svojo društveno brizgalnico prišlo na pomoč in pa vsem bližnjim in daljnim vaščanom, ki so urno pripeljali svoje občinske brizgalnice, katerih število je bilo 6. Ogenj je bil zlo nevaren, ker je mnogo hiš ena za drugo kraj ceste, pa hitra pomoč je dosti storila. Nekoliko dnevov pred pa je pogorelo dvema kmetoma na mali Moti blizu Radgone tudi vse. Ljutomerski glavar kupuje žito in pšenico za po toči nesrečne za one denarje, ki so svitli cesar darovali. Kupi samo od onih, ki so iz ljutomerskega okraja pa niso bili zadeti. Naj povem, koliko je storila toča: neki kmet je izmlatil 64 križev (križ 22 snopov) pšenice in je namlatil 1 1/2 hektolitra, t. j. slabo. Toliko križev dajeta navadno dva orala in na dva orala se pa poseje 3 in 4 hektolitre. tedaj najč ni dobil pol semena nazaj. Lep dež smo dobili 1. septembra, ki je namočil žejno zemljo, ki je bila skoraj 3. mesece suha razun 7. julija in 15. avgusta, zdaj pa imamo upanje, da bo hajdina, zelje, detelja i. t. d. dobila zopet rast. Otave na večih krajih ni nikdo kosil, ker je bilo vse suho. Kuruzin črv dela tudi pri nas škodo, kakor nam je „Slov. Gosp.“ objavljaj; luknja sicer betve od zgornjega kraja doli in tudi v lat in potem, ako pridejo kaki viharji, njo poderejo, ako se pred ne posuši; tedaj bomo morali odpravljati ta merčes. Repo so gosenice na nekterih njivah večista pohrustale. Zdaj je nje dež izpral. Goveje živine zgonijo mnogo od nas prek Mure na Oggersko, že celo leto, naj je stara ali mlada, debela ali slaba, plača je precej dobra. Lani smo imeli večkrat kupovanje konjev za vojaške potrebe v Ljutomeru ter se njih je na 100 prodalo, letos pa ni nikdo kupoval. Svinj je v začetku leta mnogo poginilo na črmu. Zrnje ima lepo ceno!

Od sv. Križa pri Ljutomeru. Na rojstni dan presvetlega cesarja praznovali smo v Ljutomeru svečanost, kake se gotovo nikdo ne spominja, da bi se bila v našem ali katerem sosednem okraju obhajala. Mnogozasluzni občinski župan Kristanski, g. Bežan iz Šalinec, bil je namreč odlikovan s kronanim srebrnim križcem, ki so ga presvetli cesar poslali gosp. okrajnemu glavarju ljutomerskemu z ukazom, naj to zuamenje Njih posebnega zadovoljstva temu izvrstnemu, za vero, domovino in cesarja gorečemu možu na vselej zvesta slovenska prsa pribodne. Po slovesni sv. meši, ki so njo domači g. župnik Bogu darovali, skupili smo se v velikem številu v lepo okinčani občinski dvorani. V gladki slovenščini razložil je tukaj g. okr. glavar globoki pomen pričujoče svečanosti, obširno in temeljito naznanil mnogobrojnim poslušavcem zasluženja odlikovanca, ki od 1. nov. 1845, tedaj

že 32 let težavne in večkrat kaj sitne poslove občinskega župana neotrudljivo in modro opravlja. Gosp. okrajni glavar spominjal je pri tem tudi na burno leto 1848. rekoč: takrat je pokazal župan Bežan, da ni samo poštenega, ampak tudi mož junaškega srca. Ko so namreč magjarski puntarji hteli prek Mure vdreti, bil je Bežan v vrsti onih, ki se niso ustrašili, marveč sosede svoje nagovorili, poprijeti se orožja in tako v zvezi s cesarskimi vojskaki milo domovino rešiti od one „roparske drhali“. Globoko ganjen zahvalil se je vrli narodnjak za skazano milost in obečal do poslednjega zdihljeja veren ostati presvetlemu cesarju, ki kot blag in pravičen otec vseh svojih narodov z visokega prestola svojega tudi na prizadevanja v zvestobi neomahljivih Slovencev z radostnim okom pogleduje in zato tudi, da si še tako slabe zasluge slovenskega narodnjaka kmetskega stanu, premilostljivo obdaruje. Trikrat ponovljeni gromoviti živio-klici sklenoli so svečanost v občinski dvorani. Ob poldne bil je splošni obed, kterega se je nad 100 oseb vdeležilo! Rekli smo že, da je okrajni glavar svoj nagovor prav gladko slovenski počel in dokončal. Iz tega pa slobodno sklepamo, da temu gospodu čitanje slovenskih dopisov nikakih težav ne dela, in da oni župani navskoz krivo sodijo, ki mislijo Bog ve, kako se prikupijo, ako pripise do okrajnega glavarstva v potu svojega obraza nemški kovajo. Ta njih nemščina je pa v slovničnem, pravopisnem in drugih obzirih seveda navadno taka, da se Bogu usmili, in se njej uradniki včasih smejejo, da vse groboče. Oj dragi moji rojaki! Z vašo „gomaindevorštearsko“ nemščino si malo čislanja prikupite in slabo gde v milost pridete, razve znabiti pri negovskem strahu, pri orehovskem „babjem dohtarju“ in podobnih želarskih velikaših.

Iz Ptujja. Dne 8. in 9. t. m. so imeli Ptujčani veliko svečanost: gasilna društva peterih dežel, Štajerske, Koroške, Kranjske, Hrvatske in Niže-Avstrijske, so obhajala svoj sedmi letni shod, „Feuerwehrtag“, kakor pravijo. Malo mestice napeti je moralo vse žile, da je pripravilo slavnim gostom kolikor toliko dostojen sprejem. Slavnostni odbor je že več tednov delal in se trudil na vse pretege; zbiral radovoljne doneske, pošiljal vabila na vse strani, pripravljal stanovanja itd. Velikanska uta (Festhalle) sama je stala z veučanjem vred okoli 800 fl. Godbo so si naročili iz Maribora, zastave in banderice doli iz Kaniže in Čakovca (kder imajo take robe bojda na cente in cente, iz one dobe še, ko so lani Turki se mimo vozili v Pešto in nazaj.) Nekatero hiše so bile ovenčane in z raznimi zastavami okinčane — celo pionirska kasarna, čemur smo se jako čudili! Najlepša pa je bila ona velika zastava štajerska, ki je na rotevžu vihrala od strehe blizo do tal; štelose je neki na-nji trintrideset krp (celo krpe na krpi!) in sedem večih in manjših lukenj. Dež in veter sta jo še hujše zdelala, tako da so ji mo-

rali v nedeljo popoldne spodnji dve tretjini zviti in zvezati in nekam k zidu pripeti. Že zadnjič, ko je bil nadvojvoda Albreht v Ptujji, vzročevala je popisana zastava veliko nevolje; zdaj jo še pa gredo drugoč razvešat pred tolikim številom tujcev iz raznih daljnih krajev . . . sramota nedopovedna!

Če me prašate, kako se je vršila slovesnost, bom kratko povedal: pili so in jeli, govorili in endruga kadili, godli in popevali, plesali in truščali na vso moč, in tako grozovito skronili dva imenitna praznika (rojstvo -prebl. D. M. in godnje presladkega imena), da je vsakega vernega kristjana bolelo srce. Bog jim odpusti!

Od sv. Duha pri Lučanah. Umril je v torek 4. t. m. največji posestnik v naši fari Miha Gradišnik (Harič). Pokojni je bil obče priljubljen, zato se je pa tudi zbrala 6. t. m. velika množica, ter ga spremila do hladnega groba. Tudi šolska mladež je svojemu nekdanjemu ogledi skazala dostojno zadnjo čast. Ko so vrle naše hribovke zapele nagrobnico, zabliskale so neštevilne solze iz v grob strmečih očes. Pa kako tudi nebi, saj je Gradišnik cerkvi in šoli, kakor sosedom storil veliko in veliko dobrega. Bil je tudi iskren narodnjak, kakoršnih žalibog tukaj močno pogrešamo. — Naj počiva v miru!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Korošci so pri volitvi za državni zbor politično modro ravnali. Videvši, da z zgol slovenskim kandidatom nebi prodli, dali so glase zmernemu in kakor čujemo vse hvale vrednemu, pravičnemu Nemcu, dr. Edelmannu. Ta gospod ne trobi v nemško-liberalni rog in je prijatelj grofa Hohenwartha; v Celovcu je dobil od 112 glasov 83, v Velikovcu pa vseh 97; liberalna nemškutarja Petritsch in Seebenbach sta vlovila komaj: prvi 28, drugi pa 1 glas. — V državnem zboru razpravljajo o davkarskih po-tavah; poslanci so gledé važnega prašanja razcepljeni v 4 stranke in se ne vé, katera bo zmagala. Nekateri hočejo vse postave vrči pod klop, drugi pa samo nekatere. Znani g. Seidl še se ni podal na Dunaj, ampak igra „tarok“ v mariborski kasini; menda ima odpust in služi torej na den po 10 fl. ravno tako, kakor če bi na Dunaju v državni zbornici sedel. — V Gradcu, v Celovcu in v Reichenbergu na Českem se je te dni mnogo večjih obrtnikov, fabrikantov in trgovcev zbralo, kateri vsi tirjajo, naj vlada colnino na tuje blago poviša; nekdanj so pa ti liberalni gospodje kar goreli za svobodno kupčijo; sedaj jim sila odpira oči ter vidijo, da nam tuje blago denar pobira, obrt in fabrike domače pa razdira. — Dva škofa, rodom Slovana, sta ta teden umrla: preuzviš. gg. J. Vitezič, škof v Krku (Veglia v Istriji), 71 let star, in Aug. Vahala, škof v Litomericah na Českem. — Cesarjevič Rudolf je obiskal Reko, kder so podmitani magjarski pobalini trgali hrvatske zastave in krolili: